

мр Небојша Ђокић, Београд
Оливера Думић, Београд

УДК: 271.222(497.11)-523.4/.6"1836"(083.81)(093.2)

**СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА
У ЈАГОДИНСКОМ ОКРУГУ 1836. ГОДИНЕ
(ПО ПОДАЦИМА ТРИ ПОПИСА ИЗ 1836. ГОДИНЕ)**

СТИЦАЈЕМ ОКОЛНОСТИ, аутори овог текста су се последњих година неретко ангажовали, углавном као консултанти, на изради монографија појединих села и њихових цркава, као и неких „мањих” (мада не нужно и мање значајних) храмова Господњих у Поморављу, Ресави и Шумадији.

Истовремено смо, изучавајући османско војно уређење, уочили да многи аутори, можда чак и већина њих, уопште не познаје ни војно нити друштвено уређење Османског царства. Усто, за већину истраживача Османлије као да нису имале другог посла него да пале и разарају управо српске храмове, штавише, као да је то и била једина сврха постојања Османског Царства, па је њихово расуђивање и писање често било обојено бројним наслеђеним предрасудама. Управо стога смо при таквим консултацијама, бар у почетку, највећу пажњу посвећивали периоду османске владавине—управо као најтеже објашњивом и најмање разумљивом за истраживаче у провинцији којима је често недоступна чак и основна литература, док смо за период од Првог српског устанка па надаље искрено веровали да постоји релативно обимна и поуздана литература о изградњи црквених храмова—у време прве владе књаза Милоша и касније.

Ауторима смо препоручивали основну референтну литературу¹ и већ публиковане изворе за овај период,² покаткад проверавајући да ли су се тога и држали. Убрзо су, међутим, од аутора почеле

¹ Др Радосав Марковић, *Задужбине кнеза Милоша*, Просветни гласник бр. 3-5, година LVIII, Београд, 1942. г, с. 121-130, Др Миодраг Коларић, *Грађевине и грађевинари Србије од 1790 до 1839 године*, Зборник Музеја Првог српског устанка I, Београд, 1955. г, с.5-28; Др Миодраг Коларић, *Топчидерска црква, њени градитељи, њени сликари*, Зборник радова Народног музеја I, Београд, 1958. г; Др Драг. Страњаковић, *Кнез Милош према вери и цркви*, Гласник Српске Православне Цркве бр. 10, Београд, 1960. г, с.262-267; Д. Кашић, *Рад кнеза Милоша на подизању и обнови црква и манастира*, Гласник Српске Православне Цркве бр. 10, Београд, 1960, с.267-271; Н. Кусовац, *Милија Марковић—свештеник и сликар*, Гласник Српске православне цркве бр. 9 за 1962. г; Др Миодраг Коларић, *Класицизам код Срба (1798-1848)*, II, В, Београд, 1966. г; Б. Несторовић, *Преглед споменика архитектуре у Србији XIX века*, Саопштења X, Београд, 1974; М. Јовановић, *Српско црквено сликарство у доба романтизма*, Зборник народног музеја XIX-2, Београд, 1982. г, с. 93-99; Павле Васић, *Уметност у Крушевцу у Уметничка топографија Крушевца*, Нови Сад- Крушевац, 1990; Александар Кадјевић, Марина Ђурђевић, *Архитектура јавних објеката у Карановцу- Краљево*, у зборнику Рудо Поље, Карановац, Краљево, Београд-Краљево, 2000, с.265-282; Ненад Макуљевић, *Црква у Карановцу-Задужбина кнеза Милоша Обреновића*, у зборнику Рудо Поље, Карановац, Краљево, Београд-Краљево, 2000, с.283-294 (са старијом литературом); Марија Богдановић, Сузана Новчић, *Храм силаска Св. Духа у Краљево*, зборнику Рудо Поље, Карановац, Краљево, Београд-Краљево, 2000, с.295-319 (са старијом литературом); М. Ђ. Милићевић, *Манастири у Србији*, Гласник СУД књ. IV, Београд, 1867. г; Јосиф Веселић, *Опис манастира у Србији, част I*, Београд, 1867; Митрополит Михаил, *Православна српска црква у кнежевству Србији*, Београд, 1874; Митрополит Михаило, *Православна српска црква у Крајевини Србији*, Београд, 1895; Владимир Петковић, *Преглед цркава кроз повесницу српског народа*, Београд, 1950. г; Милан Ђ.Милићевић, *Поменик*, Београд, 1959. г; Бранко Вујовић, *Црквени споменици на подручју града Београда књига II*, Београд, 1973. г; М. Јовановић, *Српско сликарство у доба романтизма*, Нови Сад, 1976. г; Бошко Николић, *Црква Светог Архангела Гаврила у Горњем Рибнику 1824-1984*, Рибник, 1984. г; В. Вујовић, *Уметност обновљене Србије 1791-1848*, Београд, 1986. г; Миодраг Јовановић, *Српско црквено градитељство и сликарство новијег доба*, Београд—Крагујевац, 1987. г.; Предраг Пајкић, *Опис манастира епархије шумадијске*, Српска православна епархија шумадијска 1947-1997, Крагујевац, 1997. г; Негослав Јованчевић, *Сведочанства о насељима и црквеном животу у данашњој Шумадијској епархији до XVIII века*, Српска православна епархија шумадијска, Крагујевац, 2000. г.

² Димитрије Мита Петровић, *Финансије и установе обновљене Србије*, књ. II, Београд, 1898. г; Димитрије Мита Петровић, *Финансије и установе обновљене Србије*, књ. III, Београд, 1899. г; Ј. Вујић, *Путешествије по Србији II*, Београд, 1901. г; Љ. Стојановић, *Стари српски записи и натписи књ. I-VI*, Београд и Ср. Карловци; Тихомир Р.Ђорђевић, *Из Србије кнеза Милоша*, Београд, 1924. г; Др Тихомир Ђорђевић, *Архивска грађа за занате и еснафе у Србији*, Српски етнографски зборник 33, Београд, 1925. г; Др. Тих. Р. Ђорђевић, *Архивска грађа за насеља у Србији у*

да стижу примедбе да се подаци до којих су они сами дошли на терену и радећи у локалним архивима (па и у Архиву Србије) не подударaju са подацима наведеним у предложеној литератури. По њима су се као особито непоуздани показали митрополит Михаило и В. Петковић. Поновним ишчитавањем поменуто основне литературе и ми смо утврдили да су аутори углавном користили уважено митрополита или већ поменуто објављену грађу (пре свега Миту Петровића). Искрено говорећи, били смо изненађени чињеницом да је у референтној литератури веома мало коришћена необјављена изворна грађа. Подстакнути таквим запажањем, обратили смо мало више пажње и на овај период, као и на литературу која говори о Српској цркви у првој половини XIX века. Истовремено, током истраживања о српској и османској војсци у XIX веку, утврдили смо да доста података који се односе на Цркву (а који до данас, практично, нису коришћени) има и тамо где би се то, можда, понајмање очекивало (Министарство тј Попечитатељство унутрашњих дела и слично у Архиву Србије, као и у публикованој архивској грађи из бечких и француских архива о Првом српском устанку). Користећи досад необјављену архивску грађу (слабо и ретко—или чак нимало—коришћену), објавили смо изванредан број радова из области црквене историје у Гласнику Српске православне цркве,³ Православљу,⁴ крушевачким Расинским анализима,⁵ јагодинским Коренима⁶ итд.

Показало се, дакле, да се најозбиљнији проблем код писања историје црква крије у томе што су аутори референтне литературе, преко потребне ауторима монографија, скоро по правилу историчари уметности, архитекте или археолози (чак у 90% случајева) који, чини се, из неког разлога избегавају да раде у архивима. Због тога већину података нису ни проверавали у архивима већ су користили старију литературу или већ публиковане изворе (као што смо рекли—практично само Миту Петровића) и тиме изазвали поприличну збрку у историји српске цркве током друге половине XVIII и првих деценија XIX века. Тиме су у референтну литературу унели мноштво нетачних или непрецизних података који се потом по инерцији преписују, тако да је већ сада то веома тешко исправити.

Одмах да кажемо и то да су наши угледни историчари цркве⁷ објавили више запажених радова из црквене историје прве половине XIX века, али су се они том темом бавили углавном на једном, условно речено, глобалном плану, са релативно ретким излетима у детаље и појединости.⁸ Њихови текстови могу да послуже као пример како о овој теми треба писати али, истовремено, дају одвећ мало материјала тако потребног локалним историчарима, тј историчарима који се баве неком

време прве владе кнеза Милоша (1815-1839), Београд-Земун, 1926. г; Др Миодраг Коларић, *Класицизам код Срба (1798-1848)*, II и V, Београд, 1966. г; Василије Крстић, Никола Петровић, *Протокол кнеза Милоша Обреновића 1824-1825*, Београд, 1973. г; Пирх Ото Дубислав, *Путовање по Србији 1829*, Београд, 1983. г;

³ мр Небојша Ђокић, Оливера Думић проф, *Миљков манастир*, Гласник—Службени лист српске православне цркве бр. 10/октобар 2003. г, Београд, 2003. г, с. 227-235; мр Небојша Ђокић, Оливера Думић, проф, *Храм Успеније Пресвете Богородице у Варварину—Од Темнићског записа до друге владе Милоша Обреновића*, Гласник—Службени лист Српске православне цркве бр. 3/март 2004. г, 89-96; мр Небојша Ђокић, Оливера Думић, проф, *Храм Успеније Пресвете Богородице у Варварину—Од Темнићског записа до друге владе Милоша Обреновића*,—Наставак из претходног броја - Гласник—Службени лист Српске православне цркве бр. 4/април 2004. г, 109-115; Небојша Ђокић, Оливера Думић, *Манастир Мрзеница*,— Гласник—Службени лист Српске православне цркве бр. 10/октобар 2004. г, 269-270; Небојша Ђокић, *Када је саграђена црква у Кладову*, - Гласник—Службени лист Српске православне цркве бр. 12/децембар 2004. г, 334-335; мр Небојша Ђокић, Оливера Думић, *Један покушај обнове манастира Копорина*, Гласник Српске православне цркве бр. 7 јули 2005. г, с. 202-203 (да споменемо само радове објављене током последње две године).

⁴ мр Небојша Ђокић, *Архимандрит Филарет Петровић*, Православље бр. 888 од 15. марта 2004. г, с. 30; мр Небојша Ђокић, *У Бежанији—Старост цркве*, Православље бр. 888 од 15. марта 2004. г, с. 6-7; мр Небојша Ђокић, *Архимандрит Методије Миловановић*, Православље бр. 890 од 15. априла 2004. г, с. 27; мр Небојша Ђокић, *Протојереј Стојан Милићевић*, Православље бр. 890 од 15. априла 2004. г, с. 27 (да поменемо само неке од објављених у последње две године).

⁵ мр Небојша Ђокић, *Св. Нестор у Витковцу*, Расински анали бр. 1 (за 2003. г), Историјски архив у Крушевцу, Крушевац, 2003. г, с. 87-112; мр Небојша Ђокић, *Прота Драгомир Јаковљевић—скица за један портрет*, Расински анали бр. 1 (за 2003. г), Историјски архив у Крушевцу, Крушевац, 2003. г, с. 179-180

⁶ мр Небојша Ђокић, *Духовни живот у Варварину и околини до Првог светског рата*, Корени бр. 1 (за 2003. г), Историјски архив у Јагодини, Јагодина, 2003. г, с. 77-96;

⁷ Професори Пузовић, Поповић, Сандо, директор Музеја СПЦ С. Милеуснић итд.

⁸ Као што је, рецимо, рад проф др Предрага Пузовића о манастиру Липовац—*Прилог историји Манастира Липовца у XIX веку* у Манастир „Свети Стеван”—Липовац 6 векова, Алексинац, 1999. г, с. 83-90

ужом темом (на пример, монографијом неке конкретне цркве). Сматрамо да као узор како заиста треба писати о црквеним храмовима у првој половини ХИХ века треба навести управо већ поменути текст проф. Пузовића о манастиру Липовцу—премда је тај текст, нажалост, већини заинтересованих тешко или никако доступан.

Овог пута смо за публикување изабрали три дужа и неколико краћих докумената који нам дају прилику да представимо најранији постојећи комплетан пресек стања у цркви у Јагодинском округу, сачињен 1836/37. године. То су следећа три значајна (а и врло обимна) извора: *Списак свих у Србији наодећи се манастира, са назначијем села, који кому манастиру као парохија припадају, колико кућа у ком селу, и колико душа имаде, к' тому који су манастири без парохије и који су у мирске цркве преобраћени*,⁹ *Списак свештенства монашког и мирског реда у целој Србији године 1836. те*¹⁰ и *Списак цркви наодећи се у окружју и описаније сваке цркве понаособ и њеном состојанију*,¹¹ где су приказане све цркве које су 1836. године постојале у Јагодинском округу и дат њихов опис. Представићемо и 3-4 краћа списка који чине допуну већ поменута три документа. Сва та документа нам омогућавају да релативно поуздано реконструишемо неке сегменте у историји српске цркве на простору тадашњег Јагодинског округа—уназад до Кочине крајине (па и раније).

Коначан „Списак свих у Србији наодећи се манастира, са назначијем села, који кому манастиру као парохија припадају, колико кућа у ком селу, и колико душа имаде, к' тому који су манастири без парохије и који су у мирске цркве преобраћени”¹² написан је 31. марта/12. априла 1837. године у Крагујевцу. Настао је последњи, а састављен је на основу података добијених из пописа рађених по окрузима. Подаци у њему се не разликују од оних датих по окрузима, (премда за све округе нису сачувани појединачни пописи). За Јагодински округ је сачуван и посебан попис који овде објављујемо—премда је, као што смо већ рекли, и коначан списак практично идентичан. Иначе, главни циљ самог пописа је био да се утврди колико манастира има у Србији, а чак и у званичним црквеним круговима су постојале извесне недоумице око тога које су цркве манастирске а које мирске. Наиме, поред манастира који су имали своје братство, а потом и манастирских метоха, било је и манастира којима су управљали мирски свештеници, манастира који су званично-па и незванично-претворени у мирске цркве а које је народ још увек сматрао манастирима, као и црква које је народ називао манастирима а које су већ поодавно опслуживали мирски свештеници. Све то је, логично, изазивало доста нејасноћа у погледу правног статуса тих храмова, па је зато и настао „Списак свих у Србији наодећи се манастира, ...” који прецизно набраја манастире у Књажевини Србији са њиховим тренутним статусом (манастири са парохијама, манастири без парохија и манастири преобраћени у мирске цркве).

Сумарни извод из овог списка, који је нешто касније урађен а који се такође налази у Архиву Србије, објавио је Тихомир Ђорђевић у својој књизи „Архивска грађа за насеља у Србији у време прве владе кнеза Милоша (1815-1839)”, *Насеља и порекло становништва, књ. 22, Српски етнoлошки зборник, књ. XXXVII, Београд–Земун, 1926, с. 580 (табела).*

На крају, још неколико напомена.

Вероватно најзначајнији од ова три пописа, *Списак цркви наодећи се у окружју и описаније сваке цркве понаособ и њеном состојанију*, садржи само манастире који су имали једног монаха, због чега у њему, нажалост, нема Каленића и Љубостиње.

Треба бити обазрив и при коришћењу датума када је црква саграђена, јер се не наводи шта се под тим тачно подразумевало. Најчешће се за тај датум узимао моменат када би били завршени грађевински радови и црква постала функционална те би у њој могла да се врши служба. Али, понекад је узиман и датум када је на цркву био постављен крст, а понекад када је у цркви први пут вршена служба. Нажалост, док за друге округе за велику већину цркава (бар оних грађених после 1820. године) можемо да пратимо чак и поједине фазе грађења - и то из докумената који потичу управо из времена саме градње-тога за Јагодински округ нема, осим за цркву у Варварину (и донекле у Орашју). У свим фондовима Архива Србије који садрже грађу која се односи на историју Цркве до отприлике 1833. године (Књажева канцеларија, Збирка Мите Петровића, Суд општенородни српски и

⁹ Архив Србије–Државни Совјет - РН² 196/837

¹⁰ Архив Србије–Државни Совјет - РН² 196/837

¹¹ Архив Србије–Државни Совјет - II Бф1 Но30/836

¹² Архив Србије–Државни Совјет-РН² 196/837

сл.) има далеко мање података о црквама у Јагодинском округу него о, вероватно, било ком другом округу тадашње Милошеве Србије. Слично је и са публикованом грађом.

Треба знати и то да су цркве зидане од тврдог материјала за које у попису пише да су новосаграђене заправо, у већини случајева, обновљене старије цркве. Изузетно мало је заиста новосаграђених зиданих цркава, и то не само у јагодинском округу већ и целој Србији. Чак је и велика већина цркава брвнара или оних начињених од плетера саграђена пре Првог српског устанка, да би за време Милошеве владавине биле само обновљене.

Податке Јоакима Вујића о спаљивању цркава од стране Османлија за време Кочине крајине и Првог српског устанка углавном треба узимати са великом резервом-осим у западној Србији где су нападале османске јединице из Босне. На пример, у Пожаревачком, Смедеревском и Ћупријском округу где се изриком наводе цркве спаљене 1813. године и где је нападала царска ордија (регуларне османске трупе), њихов број је скоро занемарљив. Паљење манастира и цркава од стране Османлија је код нас, иначе, постало такорећи опште место. Истини за вољу, међутим, већина манастира и цркава страдалих од Османлија је коришћена као утврђења из којих је пружан отпор. Па и тамо где су цркве и манастири заиста паљени, као по правилу су страдали само конаци или друге зграде око храмова - а у самим храмовима готово искључиво иконостаси. Колико се у предањима о паљењу и рушењу храмова и манастира и њиховом скрнављењу претерује сведоче и бројни примери. Тако је, рецимо, један наш угледни академик, иначе историчар уметности, својевремено објавио обиман научни рад доказујући да живопис једног познатог манастира потиче из XVI века, а истовремено на неколико места у истом раду понављајући тврдњу да је дотични манастир „до темеља” разорен од стране Турака у време Кочине крајине и након слома Првог српског устанка.

Вратимо се, ипак, настанку самих пописа.

Књаз Милош је желео да зна колико заиста има манастира у Србији, па је 18/30. августа 1836. године упутио следећи налог Управитељном совјету:

Нашему Управитељному Совјету¹³

Желећи знати, колико који манастир у земљи нашој парохије имаде, препоручујемо Совјету, да посредством Исправничества даде начинити Списак Манастира колико се који у ком окружју налази, у ком списку да се назначи, колико кому манастиру села и која имено, као парохија припада, колико кућа у ком селу, и колико душа имаде и таковој списак да нам Совјет својим временом поднесе.

*№ 3338, 18. августа 1836 у Крагуевцу
Милош Обреновић Књаз Србски
По заповести Књажеској Паун Јанковић секретар књажески*

Примљено 19. августа 1836. год. Но 2005

Истог дана када је примио овај налог, 19/31. августа 1836. године, Управитељни совјет је налогом Но. 2005А проследио тај Милошев захтев свим Исправничествима у Србији.

Већ током октобра (по старом календару) је већина Исправничества послала тражени списак. Исправничество Окружја јагодинског је тражени списак послало извештајем од 17/29. октобра 1836. године који гласи:

*„Високославному Књажеско-Србском Управителному Совјету*¹⁴

Исправничество Окружја Јагодинског Рапорт

По налогу Високославног Совјета од 19. Августа т. г. Н: 2005.А. прописало је Исправничество ово Манастире и Парохије Манастирске у Окружју овом наодеће се, кои Списак с највећом покорношћу рапорту овом прилаже.

У Окружју овом сад само три Манастира има; Каленићи, Љубостиња и Јошаница, а осталиј као: Крушевички, Орашкиј, Иковачкиј и Својновачкиј сад су под правлением Мирског Свештенства и као Мирске Цркве сматрају се.

*Но 1440 Исправник Окру. Јагодинског
17. Октомврија 1836 Аранђел Милосављевић
у Јагодини Секретар Исправничества
Стеван Аранички”*

(Уз овај документ је дат и „Списак Манастира и парохија Манастирскиј у окружју Јагодинском” - видети у прилогу)

У међувремену, на састанку Консистерије од 20. августа/1. септембра 1836. године, донета је одлука да се, ради вођења тачних и уредних црквених рачуна, у свим црквама и манастирима који имају само једног монаха поставе тутори. Стога је било неопходно најпре извршити попис покретне и непокретне имовине у свим црквама и манастирима са једним монахом. Консистерија је ову своју одлуку послала књазу Милошу са молбом да је он одобри. Књаз је молбу прихватио и

¹³ АС-ДС-РН^о 196/837

¹⁴ препис лист 279

проследио је Управителном совјету да се он побрине за њену реализацију. Извршавајући књажев налог, Управителни совјет је 8/20. септембра упутио свим Исправничествима следећи налог:

Копија

Свима Исправничествима

№ 2168.А.

8. септембра 1836.

у Крагујевцу

На представленије Консистојје под 20. августа т. г. № 173. Његовој Свјетлости, Милостивјејишму Књазу и Господару Нашем учињено у томе, да би нужно било, да се ради вођења точни и уредни црквени рачуна при свим Мирским, а и Монастирским, гдје један само Калуђер живи, Црквама турсори из мирски људи поставе, и списци од свега имјенија црквоног, покретног и непокретног сачине, благовољела је Његова Свјетлост под 4. т. м. № 3595. Управителному Совјету височајше наложити, да он ово предложеније Консистојје свима Исправничествима објави с том препоруком, да она с надлежним духовним властима у свом окружију ступе у споразумјеније, и једног члена свог с овима изаславши турсоре на реченим мјестима поставе, дужности им укратко протолковавши, и списке имјења Црквоног, покретног и непокретног сачине у три образаца, из који ће се два Совјету послати, а трећиј при Исправничеству оставити. Поводом овог височајшег налога долази Совјет Исправничеству Н. препоручити, да оно протопресвитере Окружија свога о овој одредби извјести с тим, да они ту дужност на себе приме, да са членам оним, кога Исправничество ради постављања турсора и сачиненија инвентара одреди, свакиј кроз свој протопопијат прође, с њиме у споразумјенију при свакој мирској Цркви, и при сваком Манастиру, гдје по један калуђер живи, турсора од најпоштенији и најодабраниј надлежне парохие људиј избере, и имање црквено, покретно и непокретно вјерно попише.

Ови Списци или управо Инвентари ваља у три образаца да се сачине, сва три подписом надлежног Протојереја и изасланог члена да буду снабдјевени, и тако један да се задржи у Исправничеству, а два да се пошљу Совјету.

Пошто при којој цркви надлежниј Протојереј и изасланиј с њиме член турсора поставе, онда ваља да му дужност његову протолкују (лист 67) која се у томе састои, да он с парохом рачун о свима приходима и расходима црквеним точно и совјестно води, сваку и најмању, која је придошла, сваку и најмању, која је потрошена биљежи, на потрошене суме, које би 10. гроша чаршиски превазилазиле, конте и квите узима и чува; да мотри, да се црквено добро и имање не разтурује и не батали, и да ко н. п. свештеник или другиј ко црквено добро на своју собствену корист не обраћа, једном речију, да гледи, да се никакво злоупотребленије са црквеним добром не чини, но напротив тога да се таково у добром стању одржи.

Пошто се овако од прилике турсору једном дужности његове протолкују, ваља му онда казати, да ће он заједно с парохом дужан бити сваке године двапут о Бурђеву и о Митрову дне рачун црквениј Исправничеству на провиђеније подносити, кога ће дужност, бити, поднесениј му рачун добро промотрити, и пошто га уредним нађе, подписом и печатом своим освједочити, да је рачун уредан нашао.

Ово полагање рачуна пред Исправничеством почеће се по височајшем одобренију Његове Свјетлости о Бурђеву дну 837. године, и тако посље даље о сваком Митрову и Бурђеву дну продужавати. (лист 68)

Само десетак дана касније, Управни совјет је упутио налог свим Исправничествима у коме је захтевао да се, поред оног што је већ раније тражено од пописивача, при попису наведе и где се цркве налазе, ко их је саградио, када и од каквог материјала, те у каквом се стању тренутно налазе. Тај налог од 15/27. октобра 1836. године у целини гласи:

Копија

Свима Исправничествима

№ 2236А. 15. септембра 836 у Крагуевцу

Експед. 18 з септемв. № 4556

Будући да је Управ. Совјету нужно знати, колико и Цркви у ком Окружију има, гдје такове леже, кад су и од чега начињене; и у каквом се стању налазе, и будући да би се ово све пописати могло у један ма, кад и имање црковно покретно и непокретно, о чему је Совјет Исправничеству под 8. т. м: № 2168А препоруку учинио: то се препоручује Исправничеству Н. да она члану своје, кога ради реченог пописа у Окружије изашље, наложи, да поред описанија имања црковног и гореречене рубрике попише, и да би управо по реду знати могао, како му то пописивати ваља, и да би свију окружија ти Списци равнообразни били, прикључује Совјет овдје ./.. Копију Списка, кој му за образац при том пописивању служити може.

Истом приликом непроушта Совјет Исправничеству препоручити, да оно са одређеним за речено пописивање членом своим пошаље једног вјештог писара или практиканта свог, кој ће умети речениј Списак уредно рубрицирати и сачинити.

Да се Експ:

Марков. с. р.

(лист 76)

Извештаји са пописа су почели да пристижу у Совјет током октобра (по старом календару) 1836. године. Извештај Исправничества Окружја јагодинског је гласио:

***„Високославному Књажеско-Србском Управитеному Совјету¹⁵
Исправничества Окружја Јагодинског Рапорт***

По високом налогу високославног Совјета од 8ог Септембра т. г. Н 2168А. изаслало је Исправничество ово члена свог Г. Давида Милисављевића и он је с надлежним протојерејем у окружју овом пописо имања Црковна покретна и непокретна: при свакој Цркви поставили су из најодабранији људи татора, коме су дужност његову истолковали и преписали су имања и стање свиу Цркви и Монастира Јошанице у ком један калуђер живи ./.. у м. Каленићу и Љубостињи има повише калуђера ./.. по изданом Исправничеству под 15 Септемвра т. г. Н 2236.А наставленију у три образска, од којих два с највећом учтивошћу рапорту овом прилажући шиље Исправничество високославном Совјету.

*Н 1441 Исправник Окружја јагодинског
? (истргано)¹⁶ октомвриа 1836. Аранђел Милосављевић
у Јагодини Секретар Исправничества
Стеван Араницки”*

¹⁵ препис лист 282

¹⁶ Вероватно је исто 17. октобра (по старом) јер је документ Но. 1440 послат тог дана а односи се на готово идентичан предмет.

Сва три пописа су дата табеларно, али су аутори овде из чисто техничких разлога одустали од таквог начина презентовања (осим код „*Списка Монастира и парохија Монастирскиј у окружју Јагодинском*”). Наиме, требало би прибећи употреби изузетно ситних слова што би, опет, отежавало читање, а у часопису би без икакве посебне потребе било утрошено доста страна са много белина. Сами пописи су исписани мастилом, табеле су такође накнадно ишпартане мастилом (уз помоћ лењира). Листови су ушивени у виду свесака (без корица) приближно Б4 формата. Списак свештенства монашког и мирског реда у целој Србији године 1836. те је дат комплетан, за целу митрополију, док су остали спискови дати одвојено, по окрузима, премда постоји и посебан јединствен “*Списак свих у Србији наодећи се манастира, са назначијем села, који кому манастиру као парохија принадлеже, колико кућа у ком селу, и колико душа имаде, к’ тому који су манастири без парохије и који су у мирске цркве преобраћени*” (Архив Србије–Државни Совјет-РНО 196/837) који је, као што смо већ навели, потпуно идентичан списковима по окрузима.

П Р И Л О З И

АС-ДС-ПБФИН⁰30/836

Списак

Цркви наодећих се у Окружју Јагодинском и описаније сваке цркве понаособ у целисти њеном состојанију

Протопијат Јагодински

число ...1

*Наименование и храм цркве...*Јагодински храм Св. Аранђела¹⁷

*Где лежи у селу или изван села, и положеније места на ком лежи...*Лежи на западу, недалеко од краја вароши, до пута идућег к Црвеном брегу, с пространим портом.

*Кад је начињен и од кога...*Његова Светлост, милостивајши господар и књаз наш, на почетку владавине своје

*Од какова је материјала и у каквом је стању...*Од камена, у стању слабом

*Утвари црковне...*Престол лепо обучен, 1 велики крст од сребра, 1 крст од сребра позлаћен, 2 чирака од бела плеха, 1 путир од сребра, 1 дискос од сребра, 1 звездица од сребра, 1 копије од сребра, 1 путир са свим такумом од калаја, 1 такум покробаца од липиске басме, 1 такум покробаца од свиле са ширитима од срме, 1 чирак од жута плеха, 1 завеса на просхомидији од басме, 1 петохлебница од жуте дупле тенеће, 1 теплота од сребра, 1 чечве (?) од бакра, 1 кадионица од сребра, 2 кадионице од плеха, 2 рипиде, 4 чирака, 1 купељ од бакра, 1 налоњ, 1

¹⁷ Храм Св. арх. Михаила у Јагодини (Стара црква). Види: М. С. Милошевић, *Црква кнеза Милоша у Јагодини*, Гласник Службени *Лист* СПЦ 2/1969. г, с. 35; *Српска православна епархија Шумадијска 1947-1997*, Крагујевац, 1997. г., с. 32-33; *Српска православна епархија Шумадијска 1998–Шематизам*, Крагујевац, 1999. г, с. 33; *Српска православна епархија Шумадијска 1999–Шематизам*, Крагујевац, 2000. г, с. 37 и 231-232. Архивских извора за јагодинску цркву за период пре 1836. године имамо изузетно мало. Од интересантнијих споменимо само податак о доласку 1825. године митрополита у Јагодину да освети цркву (АС-КК-ХIII-41) као и податак из 1832. године да је јагодинска црква саграђена 1818. године (АС-КК-ХII-665).

кандило од сребра, 9 кандила калајна, 2 велика чирака гвоздена, 2 певнице прости, столови прости, 1 полејелеј велики, 1 полејелеј мали, 2 велике свеће моловане

Одејаније црковно...1 такум одејанија златоткат, 2 одежде половне од липиске басме, 1 одежа златоткана половна, 1 одежа од липиске басме, стара, 1 појасак са павтама сребрним, 1 наруквице од свиле половне, 2 стихара од липиске, један старији и други нов, 1 стихар од памук-атлаза полован, 1 појасак нов од липиске басме, 2 наруквице од липиске басме, 1 наруквице половне, 1 дарак од селамије нов са ширитом златним, 2 орара нова ђаконска, 7 стихара ђачкиј од бела платна, 15 пешкира

Књиге...1 служебник старији, 1 апостол велико коло, 1 евангелије, 1 триод посни, 1 пентакостар, 2 октоика, 2 празнична минеја, 12 минеја месечна, 1 следовани псалтир, 1 иримологија, 1 требник велики, 1 благопотребно_прошеније, 1 молебно пејаније ново, 1 пасхамија, 1 Спиридоново правило, 1 псалтир старији, 1 часловац старији, 1 житије Св. Јована

Звона...3

Новац у готову...1778 гроша - пара

Новац на облигацији...8692 динара - гроша

Имање црковно изван цркве - покретно...-

Имање црковно изван цркве - непокретно...Места дућанска, на којима су 12 дућана и доносе цркви на годину кирије 575 чаршијски гроша

Особита примечанија...Покретна добра нема

(Лист 285-286)

число ...2

Наименовање и храм цркве...Медвећка, храм Св. Николаја¹⁸

Где лежи у селу или изван села и положеније места на ком лежи...Накрај села, покрај пута идућег у село, са портом пространом

Кад је начињен и од кога...Под владанијем Књаза, начињена од житеља села Медвеђе пре 6 година

Од које је материјала и у каквом је стању...Од камена, а горе таван покривен као и кућа, добро оправљена и у добром стању

Утвари црковне...1 срачица од бела платна, 1 покровец од басме памучне, 2 чирака од пиринча, 1 звонце, 1 антиминос нов, 1 тествомент нов, 2 чаршава, 1 путир калајни, 1 дискос и једна звездица бакарно-опењена, 1 воздух свилени, 2 дарка од липиске басме, 1 кадионица стара од жута плеха, 1 петохлебница дупла од беле тенеће, 1 столица, 3 завеса нови, 2 престолне иконе мале, 5 кандила калајни, 1 икона стаклом покривена, 4 стола, 2 певнице мале, 1 полелеј мали пештанскиј

Одејаније црковно...Петраиљ од црне кадифе, 1 петраиљ од басме нов, 1 павте од сребра, 1 наруквице од кадифе, 2 стихара ђачки, 1 липиска памучна марама

Књиге...Обштиј минеј, 1 празнични минеј, 1 часловац без повеза

Звона...-

Новац у готову...-

Новац на облигацији...-

¹⁸ Медвеђа код Трстеника. Колико је нама познато, ова црква није обрађивана (па чак ни спомињана) у стручној литератури о црквама у Милошевој Србији. Ни колега Љуба Поповић а ни ми до сада нисмо успели да у Архиву Србије нађемо савремени документ из времена њеног подизања - па ни из периода до 1836. године. Једини податак који имамо јесте да је за оправку цркве у Медвеђи, у јагодинској нахији, 20. августа/1. септембра 1828. године дато 250 гроша. Мита Петровић, *Финансије и установе обновљене Србије до 1842. III*, Београд, 1899. г. с. 244

Имање црковно изван цркве-покретно...-

Имање црковно изван цркве-непокретно...-

Особита примечанија...Новаца нема ни на облигацији ни у готовности, нема покретни ни непокретни добара и звона

(Лист 286-287).

число ...3

Наименовање и храм цркве...Дреновска, храм Вознесенија¹⁹

Где лежи у селу или изван села и положеније места на ком лежи...Усред села, покрај пута, на брешку

Кад је начињен и од кога...Под владанијем Књаза начинили Дреновци, пре 6 година

Од какова је материјала и у каквом је стању...Од камена, таван покривен као на кућама, добро оправљена и у добром стању

Утвари црквене...1 антимиц на престолу нов, 1 покровец од липиски басме, 1 покровац од липиске басме на евангелију, 1 простирач памучни и марама липиска на просхомидији, 1 путир од цвена (?), 1 звонце, 2 чирака од пиринча, 2 диска од цвина, 1 кашика сребрна, 1 звезда од калаја, 1 воздух од стове, 1 путирни дарак од тезије (?), 1 покровац на дискусу од памука, 1 мали чирак од пиринча, 1 копије од челика, 1 ибрик од тенеће, 1 дискос од тенеће, 1 петохлебница од тенеће, 2 кадионице, 4 кандила од калаја, 1 поејелеј

Одејаније црковно...1 појасак са сребрним павтама, 1 мале павте од параћумиша, 3 завесе, једна од токачке басме, а друго од липиске²⁰

Књиге...1 Апостол кијевски нов

Звона...-

Новац у готову...-

Новац на облигацији...-

Имање црковно изван цркве-покретно...-

Имање црковно изван цркв -непокретно...-

Особита примечанија...Новца нема ни на облигацији ни у готовности, нема ни покретни ни непокретни добара и звона.

(Лист 287-288)

число ...4

Наименовање и храм цркве...Крушевичка, храм Св. Николаја²¹

Где лежи у селу или изван села и положеније места на ком лежи...Више Крушевице, у планини, до реке, са портом пространом и добро ограђеном

¹⁹ Велика Дренова. Важи исто као и за напомену под 2.

²⁰ За трећу завесу се не наводи каква је и од ког материјала

²¹ Храм Св. Оца Николаја у Великој Крушевици (Манастирак). Види: Никола Кусовац, *Класицизам код Срба VI*, Београд, 1956. г, с. 26; *Српска православна епархија Шумадијска 1947-1997*, Крагујевац, 1997. г, с. 99 и 236-237 ; *Српска православна епархија Шумадијска 1998-Шематизам*, Крагујевац, 1999. г, с. 95; *Српска православна епархија Шумадијска 1999-Шематизам*, Крагујевац, 2000. г, с. 93 и 203. За историју овог храма значајно је писмо (написано између 12/24. и 16/28. маја 1816. године у Јагодина) у коме Илија Вукомановић моли књаза Милоша да са кметовима спасе попа Саву и манастир од опасности која прети од спахија поводом тужбе Крушевичана. АС-ЗМП-411, Писмо Илије Вукомановића књазу Милошу писано, у Јагодина, између 12. и 16. маја 1816. године

Кад је начињен и од кога...Под владанијем његове Књажеске Светлости, од почившег попа Саве са помоћу нуријаша начини, пре 21-20 годину

Од кова је материјала и у каквом је стању...Од камена, у стању средњем

Утвари црковне...1 чирак од плеха белог, 1 нов покривач од липиске басме, 3 нова завеса од липиске басме, 1 крст од туча, 1 антимиc исцепан, 1 путар од туча, 1 дискос калајни, 1 звезда калајна, 1 кашика калајна, 1 звонце, 1 петохлебница од тенеће, 1 кадионица стара, 2 иконе старе, 1 кандило од плеха, 4 кандила од калаја, 2 завеса стара од памука, 1 звечка, воздух и дарци од памука

Одејаније црковно...Стихар свилен старији, 1 наруквице свилене старе, 1 одежа од бела проста платна

Књиге...-

Звона...-

Новац у готову...-

Новац на облигацији...-

Имање црковно изван цркве - покретно...-

Имање црковно изван цркве - непокретно...1 дан ораће земље, 1 воћњак од 30 дрвета шљиве

Особита примечанија...Књига, звона и новаца никако, и покретни добара нема

(Лист 288-289)

число ...5

Наименовање и храм цркве...Ивковачка, храм Рождества Богородице²²

Где лежи у селу или изван села и положеније места на ком лежи...У планини изван села, на брегу, покрај реке, са портом приличном

Кад је начињен и од кога...Стародревна, а сада поновљена од нуријаша

Од кова је материјала и у каквом је стању...Од камена и у стању добром

Утвари црковне...2 покровца на престолу памучна, 1 антимиc нов, 1 путир сребрни, 1 дискос од калаја, 1 звонце од тенеће, 1 кашика од параћумиша, 1 крст сребром оковат, 2 чирака жута, 1 звонце, 1 кадионица, 1 петохлебница од тенеће, 1 маша, 2 иконе престолне, на Богородичној икони сребрна рука, 1 распетје старо, 2 иконе код распетја, 6 кандила калајни, 6 Богородични мали икона, 7 столова, 1 полејелеј, 1 просхомидија

Одејаније црковно...1 одежа половна, 1 наруквице половне, 1 појасак са павтама од параћумиша, 1 стихар полован од памука, 1 стихар старији, 2 ђачкиј стихара, 1 нове наруквице од кадифе, 2 пешкира

Књиге...1 евангелије са тестаментом и апостолом уједно, 1 служевник, 1 триод посни нов, 1 пентикостар нов, 1 обштах старији велико коло, 2 обштаха мало коло, 1 празнични минеј мало коло, 1 псалтир неповезан, 1 тробник велики на средње коло, 1 старији часловац неповезан

Звона...-

Новац у готову...-

²² Мом. Милетић, *Старине-манастир Ивковић*, „Венац” Књ. VIII, св. 6 фебруар 1923. г, с. 430; Л(азар) М(ирковић), *Манастир Ивковић*, у : „САНУ-Археолошки споменици и налазишта у Србији II Централна Србија”, Београд, 1956. г, с. 170; Јоаким Вујић, *Путешествија I*, с. 132; М. Ђ. Милићевић, *Манастири у Србији*, Гласник СУД XXI, с. 52; Др Владимир Петковић, *Преглед цркава кроз повесницу српског народа*, Београд, 1950. г, с. 129; П. Пајкић, *Манастири који су сада парохијске цркве*, Шематизам Шумадијске епархије 1947-1997, Крагујевац, 1997, с. 231; Архив САНУ - 9117, *Епископ Јоаникије*, *Опис манастира Каленића*, објављено у: Бранко Перуничкић, „Крушевац у једном веку” 1815-1915, Крушевац, 1971, с. 489;

Новац на облигацији...-

Имање црковно изван цркве - покретно...-

Имање црковно изван цркве - непокретно...1 нова кућа са две собе, кујном и ћилером, 1 капала од дасака, 1 виноград од 10 мотика са подрумом даском покривеним, 2 воћњака од 600 дрвета шљива, 4 башче по особ у прошћу ограђене, 6 дана које ливаде које ораће земље, 1 кошара

Особита примечанија...Звона и покретни добара нема, нема ни новца никако, шта више, при летошњим оправкама цркве задужила се, и дужна је црква 601 грош грош по чаршијском теченију.

(Лист 289-290)

число ...6

Наименование и храм цркве...Јовачка, храм Св. Троице²³

Где лежи у селу или изван села и положеније места на ком лежи...Усред села, покрај пута, на брешку, у порти ограђеној

Кад је начињен и од кога...1829. године, од жене Марте почившег јереја Стевана

Од какова је материјала и у каквом је стању...Од камена, у стању средњем

Утвари црковне...1 антимиc, 2 чирака жута, 1 звонце, 2 покровца, једно од бела платна а друго од липиске басме, 1 путир од калаја, 1 дискос од калаја, 1 звездица од тенеће, 2 дарка од липаске басме, 1 кадионица од тенеће жуте, 3 кандила калајна, 1 барјак од бела и црвена платна, 3 завеса од басме, 2 чирака дрвена, 1 стол, 2 певнице, 1 петохлебница од земље, 1 дискос од бакара, 1 калајлија, 1 нова налоњ, 1 покровац на налоњи

Одејаније црковно...1 одежа од бела памучна платна, 1 стихар од памучне басме, 1 наруквице од памучне басме, 1 петраил од липиске басме нов.

Књиге...1 тастамент, 1 служевник, 1 обшчиј минеј, 1 празничниј минеј, 1 велики требник

Звона...2

Новац у готову...111 гроша - пара

Новац на облигацији...-

Имање црковно изван цркве - покретно...-

Имање црковно изван цркве - непокретно...-

Особита примечанија...Новаца на облигацији нема, такођер нема ни покретни ни непокретни добара.

(Лист 290-291)

число ...7

Наименование и Храм Цркве...Манастир Јошаница, храм Св. Оца Николаја²⁴

²³ Данашња црква, храм Св. Духа у Јовцу, подигнута је 1892. године. *Српска православна епархија Шумадијска 1947-1997*, Крагујевац, 1997. г, с. 35; *Српска православна епархија Шумадијска 1998–Шематизам*, Крагујевац, 1999. г, с. 35; *Српска православна епархија Шумадијска 1999–Шематизам*, Крагујевац, 2000. г, с. 39. Ни у једном шематизму се ова стара црква не помиње већ се само, на основу старијег иконостаса, претпоставља да је постојала и старија црква. *Српска православна епархија Шумадијска 1947-1997*, Крагујевац, 1997. г, с. 35

²⁴ О манастиру Јошаница постоји обимна литература-али пре свега са аспекта историје уметности. Историја овог манастира крајем XVIII века и у првој половини XIX века може на основу публиковане и непубликоване (пре свега архивске) грађе далеко тачније да се обради него што је то урађено у досад публикованој литератури. Детаљније о манастиру видети у *Српска православна епархија Шумадијска 1947-1997*, Крагујевац, 1997. г, с. 191-197—ту видети и за старију литературу; *Српска православна епархија Шумадијска 1998–Шематизам*, Крагујевац, 1999. г, с. 9;

Где лежи у селу или изван села и положеније места на ком лежи... У планини, покрај реке, са портом добро ограђеном и доста пространом

Кад је начињен и од кога... Старинско зданије

Од каквога је материјала и у каквом је стању... Од камена, у стању добром

Утвари црковне... 2 покровца на престолу, 1 антимијс, 1 крст од сребра са столицом, 1 крст сребрни прост, 1 звонце, 3 чирака на престолу калајна, 1 чирак од пиринча, 1 дискос сребрни, 1 петохлебница од тенећа, 1 Дискос за нафору од тенеће, 2 Кадионице од плеха, 1 путир од калаја, 1 звездица од сребра, 2 кандила сребрна, 1 полејелеј од стакла, 6 кандила калајна, 3 иконе велике престолне, 12 апостолски мали икона, 2 старе завесе на дверима, 1 звечка

Одејаније црковно... 2 стихара од басме, 1 стихар ћачкиј, 3 фелона један од свиле а два од басме, 2 петрахиља од ћезије, 2 петрахиља стара, 2 петрахиља од басме стара, 1 појасак златоткан са павтама од седефа, 3 чивта наруквица, 2 пешкира, 1 појасак прост

Књиге... 1 евангелије, 4 служевника, 1 триод посни, 1 пентикостар, 3 октоиха, 1 полустав, 1 празнични минеј, 1 обштиј минеј, 1 требник велики, 2 часловца, 2 псалтира, 1 ирмолог, 4 части Библије, 1 вечити календар, 1 србска историја, 1 проповед, 1 апостол, 1 мали нови требник, 1 латинска књига

Звона... 3

Новац у готову...-

Новац на облигацији...-

Имање црковно изван цркве - покретно... 20 коза, 2 вола, 1 крава са телетом, 2 коња са такумом, 35 брава свиња, 2 пресад трмке, 2 душека са вуном пуни, 4 јастука од липиске басма са вуном пуни, 7 јастука басмени са вуном пуни, 1 велики покровац, 1 мали покровац, 1 шаите од чоје пуне са вуном, 2 ћилима средње величине, 4 бачве шљивове, 2 бачве винске, 1 бачва ракијска, 1 каца купусна, 2 бурета ракијска по 300 ока, 1 буре од 50 ока, 1 мала каца, 4 туршијаре, 1 гвоздено решето, 1 мерица, 1 казан са лулом, 1 плужно гвозђе, 2 чирака од туча, 3 сикире, 5 бакрача, 3 тенчере, 1 лонац од бакара, 6 тепсија, 1 тигањ, 5 саана, 1 тањир од бакара, легењо и ибрик од бакара, 1 кутија од тенеће за каву, 6 калајлија, 10 калајних кашика, 4 вилтике (?), 3 ножа, 2 таса од пиринча, 1 тас од бакара, 2 мотике, 2 будака, 1 мали кантар, 1 ватраљ, 1 ашов, 1 сврдло, 2 кесера, 1 тестера, 1 фењер стаклени, 2 служавника од бакара, 4 филхана, 5 зарфова, 9 тањира од проста порцулана, 1 мали тањир за мацуњ (?), 1 сандуче од ? стаклета

Имање црковно изван цркве - непокретно... 1 велики конак са 8 соба и једним каменим подрумом, 1 мутвак од камена, са воденицом од једног витла и кошаром, 3 шљивака са 1200 дрвета шљива, у прошћу ограђена, 1 виноградом од 30 мотика, 1 ливада од 12 коса са браником ограђеним, 1 башча од једног дана ораће земље, у доброј огради

Особита примечанија... Новаца нема никако; при том, дужна је црква 678 гроша и 20 пара по чаршијском теченију

(Лист 291-293)

Преписато 13. октомвриа 1836. года у Јагодини

Наместник Протопрезвитерата Јагодинског Огњан Павловић

член Исправничества Округја Јагодинског Давид Милисављевић

(Лист 292-293)

Радослав Прокић, „Посебност архитектуре цркве Св. Николе манастира Јошанице”, у: *Српска православна епархија Шумадијска 1999–Шематизам*, Крагујевац, 2000. г, с. 149-153, Негослав Јованчевић, „Јошаница”, у: *Српска православна епархија Шумадијска 1999–Шематизам*, Крагујевац, 2000. г, с. 188-189. За средњовековну историју Јошанице најпоузданији је рад: Б. Цветковић, *Прилог најстаријој историји цркве у Јошаници*, Зограф 24 (1995), с. 70-77

Протопоцијат Темнишки²⁵

число ...8

Наименовање и храм цркве... Комаранска, храм Св. Отца Николаја²⁶

Где лежи у селу или изван села и положеније места на ком лежи... Изван села, у планини, покрај реке

Кад је начињен и од кога... Под владеније Његове Светлости, од житеља села Комарана

Од какова је материјала и у каквом је стању... Од камена, у стању средњем

Утвари црковне... 1 срачица нова, 1 покровац липскиј нов, 1 антимиc нов, 1 крст сребрн, 2 чирака од пиринча, 1 звонце, 1 путир од калаја, 1 дискос од калаја, 1 звезда од калаја, 1 воздух од липске басме, 1 покровац на путиру старији, 1 покровац на дискосу старији, 1 марама липска, 1 чирак од пиринча, 1 просхомидија, 1 дискос од тенеће, 1 петохлебница од тенеће, 1 маша, 2 престолне иконе мале, 1 икона Св. Николаја, 1 кандило сребрно, 4 кандила калајна, 2 иконе мале а при том и старе, 1 полејелеј, 1 барјак, 2 певнице, 1 чабар, 1 кадионица, 3 завеса

Одејаније црковно... 1 стихар од фалеза нов, стихар од л(ћ)итајке стар, 1 петраиљ нов од липиске басме, 2 петраиља половна, 1 појасак са павтама од параћумиша, 1 наруквице од липиске басме, 1 пешкир

Књиге...-

Звона...1

Новац у готову...138 гроша - пара

Новац на облигацији...-

Имање црковно изван цркве - покретно...-

Имање црковно изван цркве - непокретно...1 кућа са једном собом и кујном пространом

Особита примечанија...Књига нема ни на облигацији, покретни добара

(Лист 293-294)

число ...9

Наименовање и храм цркве...Јасичка, храм Св. Троице²⁷

Где лежи у селу или изван села и положеније места на ком лежи...Изван села, покрај пута идућег на Мораву, са пространом портом

Кад је начињен и од кога...Под владанијем Његове Светлости а од житеља села Јасике

Од какова је материјала и у каквом је стању...Од дрвета, у стању средњем

Утвари црковне...1 антимиc, 2 покровца на престолу, 2 чирака од пиринча, 1 звонце, 1 кадионица од тенеће жуте, 1 путир калајни, 1 дискос калајни, 1 звезда калајна, 1 копије од челика, 2 дарца од басме, 1 воздух од катајке, 2 покровца на просхомидији од басме, 3 завеса од басме, 4 кандила калајна, 1 крст од дрвета мали, 4 иконе просте, 1 икона са стаклом, 2 чирака од камена, 1 звечка

²⁵ У оригиналу пише „Темнишком”

²⁶ Храм Св. оца Николаја заједнички је селима Коморану и Коњуху у крушевачкој општини. Није обрађивана у стручној литератури. Између два светска рата, на темељима ове старе цркве изграђена је нова црква која је и данас у употреби. На основу савремене архивске грађе из времена зидања цркве, реч је, уствари, о темељној обнови старог манастира током 1828. године, премда су неки завршни радови извођени и током 1829. године. АС–КК–ХП–477, Писмо кнеза Милете Радојковића књазу Милошу од 22. маја 1828. године и АС–КК–ХП–664, Писмо Миленка Радојковића књазу Милошу од 28. децембра 1832./9. јануара 1833. године.

²⁷ Радоје М. Симић, *Летопис цркве јасичке 1824-2000*, Крушевац, 2001. г, с. 5-109. Ту видети и старију литературу и изворе.

Одејаније Црковно...-

Књиге...1 евангелије, 1 служевник, 1 осмогласник, 1 триод, 1 апостол

Звона...-

Новац у готову...172 гроша 20 пара

Новац на облигацији...-

Имање Црковно изван цркве - покретно...-

Имање Црковно изван цркве - непокретно...25 дрвета шљива у порти црквеној

Особита примечанија...Одејанија црковна, звона, новца на облигацији и покретни добара нема.

(Лист 294-295)

число ...10

Наименовање и храм цркве...Беле Цркве, храм Св. Успенија Богородице²⁸

Где лежи у селу или изван села и положеније места на ком лежи...Изван села, покрај реке Каленичке па до усја обе Мораве, са портом пространом

Кад је начињен и од кога...14. августа 1824. године начињена од Његове Светлости Господара Милоша

Од које је материјала и у каквом је стању...Од камена, у стању добром

Утвари црковне...1 путир сребрн, 1 путир калајни, 1 звезда сребрна, 1 дискос калајни, 2 копја једно сребрно а друго од челика, 1 антимиш, 3 покровца на престолу од басме, 1 крст велики од седефа, 2 чирака калајна, 1 звонце, 1 воздух од ћитабије златан, 3 дарца од басме липиске, 3 завеса од басме, 2 кадионице од тенеће, 1 барјак од басме, 2 кандила од параћушима, 2 дискаса, 2 кандила калајни, 2 певнице, 1 стол владични, 1 велики чирак гвозден, 2 чирака од камена, 3 велике иконе нове, 1 икона са венцем и руком сребрном, 7 икона мали, 2 велике свеће беле, 1 петхолобница од тенеће, 1 (нема ништа)

Одејаније црковно...1 одежа свилена, 1 стихар златоткат, 1 наруквице златоткане, 1 стихар од басме, 1 одежа од басме половна, 1 петраиљ од липске басме, 1 петраиљ стар, 2 ћачки бела стихара, 1 појасак са сребрним павтама

Књиге...1 евангелије велико коло, 1 мало евангелије, 1 апостол, 2 октоиха првојгласник и петогласник, 1 празнични минеј мало коло, 1 обштах мало коло, 1 требник велики, 1 ирмолои, 2 псалтира, 1 часловац

Звона...3

Новац у готову...-

Новац на облигацији...-

Имање црковно изван цркве - покретно...4 свинчета, 1 бачва од 1500 ока, 2 бурета по 100 ока

Имање црковно изван цркве - непокретно...100 дрвета шљива, 4 дана ораће земље, 1 кућа у порти са две собе и кујном, 1 чардак у порти са подрумом, 1 трапезарија и чардак изван порте и 1 кућа са једном собом и кујном, и све те куће и чардаци покривени су ћерамидом.

Особита примечанија...Новаца нема никако, и дужна је још мајсторима 350 чаршијски гроша.

(Лист 295-296)

²⁸ Небојша Ђокић, *Духовни живот у Варварину и околини до Првог светског рата*, Корени бр. 1 (за 2003. г.), Историјски архив у Јагодини, Јагодина, 2003. г, с. 77-96; Мр Небојша Ђокић, Оливера Думић, проф, *Храм Успеније Пресвете Богородице у Варварину—Од Темнићског записа до друге владе Милоша Обреновића*, Гласник—Службени Лист Српске православне цркве бр. 3/март 2004. г, 89-96; Мр Небојша Ђокић, Оливера Думић, проф, *Храм Успеније Пресвете Богородице у Варварину—Од Темнићског записа до друге владе Милоша Обреновића*, Гласник—Службени Лист Српске православне цркве бр. 4/април 2004. г, 109-115. Ту видети и старију литературу.

число ...11

Наименование и храм цркве...Својновачка, храм Св. Отца Николаја²⁹

Где лежи у селу или изван села и положеније места на ком лежи...Изван села, покрај реке

Кад је начињен и од кога...Стародревна, а поновљена од житеља својновачки

Од каквога је материјала и у каквом је стању...пола од камена а пола од дрвета, даском покривена, у стању хрђавом

Утвари црковне...1 антимијс, 2 чирака од пиринча, 1 путир од калаја, 1 дискос од пиринча, 1 звездица од пиринча, 1 воздух од китајке, 3 дарца, 3 покровца на престолу, 2 звонцета, 1 петохлебница од беле тенеће, 1 кадионица жута стара, 1 кандило од параћумиша, 2 кандила калајна, 1 велико кандило од стакла, 2 завесе од липиске басме, 8 мали икона, 2 певнице

Одејаније црковно...1 одежда од липиске басме, 1 стихар од басме, 1 појасак са павтама од параћумиша

Књиге...1 евангелије, 1 служевник, 1 апостол, 1 празнични минеј, 1 обштиј минеј, 1 псалтир, 1 часловца старији, 1 требник велики

Звона...-

Новац у готову...-

Новац на облигацији...-

Имање црковно изван цркве - покретно...6 пресада трмке, 1 тепсија, 1 сач, 1 сикира, 1 мотика, 1 будак, 2 бакрача од гвожђа, 2 бурета по 150 ока, 1 каца од 400 ока

Имање црковно изван цркве - непокретно...1 мали чардак са подрумом, даском покривен, 1 кућа стара са једном собом и кујном, ћерамидом покривена, 1 кошара сламом покривена, 1 старији амбар од дасака, 160 дрвета шљива, 2 башче мале

Особита примечанија...Звона и новца нема

(Лист 296-297)

число ...12

Наименование и храм цркве...Орашка, храм Св. Јована Крститеља³⁰

²⁹ Српска православна епархија Шумадијска 1947-1997, Крагујевац, 1997. г, с. 222-224 (са старијом литературом); Српска православна епархија Шумадијска 1998–Шематизам, Крагујевац, 1999. г, с. 12; Српска православна епархија Шумадијска 1999–Шематизам, Крагујевац, 2000. г, с. 194. Прилично је незапажено прошао кратак али занимљив осврт Павла Васића о манастиру Својново у: Павле Васић, „Уметност у Крушевцу”, у: *Уметничка топографија Крушевца*, Нови Сад–Крушевац, 1990. г, с. 193-194; Од досад некоришћених извора о манастиру Својнову, мада из нешто каснијег времена, споменимо извештај мајора С. Недељковића од 30. септембра/12. октобра 1838. године о потреби да се оправи манастир Св. Николаја код Својнова. АС-Средоточна војна команда 1835-1839 - Но. 1102

³⁰ Српска православна епархија Шумадијска 1947-1997, Крагујевац, 1997. г, с. 237-239 (са старијом литературом); Српска православна епархија Шумадијска 1998–Шематизам, Крагујевац, 1999. г, с. 12; Српска православна епархија Шумадијска 1999–Шематизам, Крагујевац, 2000. г, с. 200-201; Небојша Ђокић, *Духовни живот у Варварину и околини до Првог светског рата*, Корени бр. 1 (за 2003. г.), Историјски архив у Јагодина, Јагодина, 2003. г, с. 77-96; Мр Небојша Ђокић, Оливера Думић, проф, *Храм Успеније Пресвете Богородице у Варварину–Од Темнићског записа до друге владе Милоша Обреновића*, Гласник–Службени Лист Српске православне цркве бр. 3/март 2004. г, 89-96; Мр Небојша Ђокић, Оливера Думић, проф, *Храм Успеније Пресвете Богородице у Варварину–Од Темнићског записа до друге владе Милоша Обреновића*, Гласник–Службени Лист Српске православне цркве бр. 4/април 2004. г, 109-115. Овде се морамо осврнути и на став који заступа Негослав Јованчевић у неколико својих радова (види пре свега *Српска православна епархија Шумадијска 1999–Шематизам*,

*Где лежи у селу или изван села и положеније места на ком лежи...*Изван, села у планини на реки Каленичкој, у порти пространој

*Кад је начињен и од кога...*Старинско зданије

*Од каквога је материјала и у каквом је стању...*Од камена, у стању добром

*Утвари црковне...*1 путир жут од пиринча, 1 дискос од пиринча, 1 звезда од пиринча жута, 1 кашика жута од пиринча, 1 копије од челика, 1 кутија од тенеће, 2 дарца свилена стара, 1 воздух нов од липиске мараме, 1 антиминос стар, 3 чирака од пиринча, 2 чирака гвоздена, 2 кандила од параћумиша, 6 кандила калајна, 1 крст велики од седефа на престолу, 2 покровца на престолу липаске басме, 3 завеса старији, 1 петохлебница од беле тенеће, 1 велики полејелеј од мадема рускиј, 4 велике престоне иконе, 12 апостолне иконе, 1 снитије на плаштаници, 2 иконе до снитија, 6 икона простиј, 1 барјак од платна бела и црвена, 1 кадионица жута стара, 1 крст дрвен, 1 звонце

*Одејаније црковно...*1 стихар од бела платна, 1 одежа од беле басме, 1 петраил нов од руске материје, 1 појасак са павтама од сребра, 1 наруквице од свиле половне, 1 одежа од црвене липиске басме

*Књиге...*1 тестамент, 1 служевник, 2 октоиха, 1 триод посни, 1 пентакостар, 1 празнични минеј, 1 обштиј минеј исцепан, 2 псалтира стара, 2 часловца стара, 1 велики требник, 1 апостол на велико коло, 1 Проповед карловачки, 2 кормчије прва и втора част, 1 житије Св. Саве, 1 канон исцепан, 1 Александрија

*Звона...*1

Новац у готову...-

Новац на облигацији...-

*Имање црковно изван цркве - покретно...*9 брава свиња, 3 пресада трмке, 2 бачве по 1800 ока, 1 бачва од 1200 ока, 1 каца од 300 ока, 2 бурета по 200 ока, 2 бакрача старији, 1 софра тепсија, 2 тенчере, 2 тепсије мале, 2 кантара један мали а други велики, 1 плужно гвозе, 1 сикира, 1 мотика, 1 будак, 1 косир, 1 кола воловска, 4 саана.

*Имање црковно изван цркве - непокретно...*2 куће под сламом старе, 1 кућа под ћерамидом са подрумом од камена, са две собе и кујном, 1 виноград од 10 мотика, 1 воћњак од 400 дрвета шљива, 2 ливаде од 20 коса, 1 њива од два дана ораће земље, 1 трепезарија од дасака, 1 кошара од камена.

*Особита примечанија...*Има црква да исплати дуга 1600 чаршијски гроша за поправку летос око цркве учињену.

(Лист 297-298)

Преписато 13. октомвриа 1836. у Јагодини

Протопрезвитер Темнићски Стојан Милићевић

член Исправничества Окр. Јагодинског Давид Милисављевић

АС-Државни Совјет - РН^о 196/837

Крагујевац, 2000. г, с. 201, као и у неким радовима у часопису Каленић а које је преузео од Олге Зиројевић (Цркве и манастири на подручју Пећке патријаршије до 1683. године, Београд, 1984. г, с. 249) да је Св. Јован један од пет манастира који су се налазили у XVI веку у непосредној околини села Орашја у нахији Загрлати у Крушевачком санцаку. Готово је несхватљив овакав превид уважене колегинице Зиројевић-јер **никад** (подвукли аутори) данашњи Темнић није припадао Крушевачком санцаку, већ је увек био део Смедеревског санцака **а што уопште није спорно** (подвукли аутори).

Списак свештенства монашког и мирског реда у целој Србији године 1836. ^{те} (Лист 54)

Списак свештенства монашког и мирског реда у целој Србији године 1836. (Лист 55.)

А. Архијереји

число - 1.

Име и презиме - Петар Јоановић

Место пребивања - Београд

Име архијереја од кога је рукоположен - Константин патријарх

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 2. децембра 1833. у Цариграду

Степен чина - Архијепископ

Примечаније - -

Лист - 55

Б. Лица монашког реда и то:

а) при Архијерима

И у Архидијези

число - 1.

Име и презиме - Никочен (?) Михаиловић

Место пребивања - Београд

Име архијереја од кога је рукоположен - Петар архиепископ и митрополит српски

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 7. јуна 1836. у Топчидеру

Степен чина - протосинђел

Примечаније - член Консисторије и Богословије учитељ

Лист - 55.

б) У манастирима

и у Архидијези

1. Окружје Београдско

число - 1.

Име и презиме - Пајсије Радоњић

Место пребивања - Мон. Раковица

Име архијереја од кога је рукоположен - Јоаникије митрополит пазарски

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 16. децембра 1805. у Новом Пазару

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 56.

5. Окружје Јагодинско

число - 23.

Име и презиме - Вићентије Антонијевић

Место пребивања - Ман. Јошаница

Име архијереја од кога је рукоположен - Антим архиепископ београдски

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 12. априла 1831. у Раваници

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 56.

число - 24.

Име и презиме - Герасим Поповић

Место пребивања - Ман. Јошаница

Име архијереја од кога је рукоположен - Герасим

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 8. септембра 182(5) у Шапцу

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 56.

число - 25.

Име и презиме - Макарије Рус

Место пребивања - Ман. Јошаница

Име архијереја од кога је рукоположен - Гаврил епископ у Кијевско Печенској лаври

Дан, месец и година када је рукоположен и где - не зна се

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 56.

число - 26.

Име и презиме - Гаврил Миљковић

Место пребивања - Ман. Каленић

Име архијереја од кога је рукоположен - Антим архиепископ београдски
Дан, месец и година када је рукоположен и где - 13. јула 1828. у Београду
Степен чина - игуман

Примечаније

Лист - 56.

число - 27.

Име и презиме - Пајсије Раденковић

Место пребивања - Ман. Каленић

Име архијереја од кога је рукоположен - Јанићије

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 24. септембра 1803. у Студеници

Степен чина - јеромонах

Примечаније -

Лист - 56.

число - 28.

Име и презиме - Дионисије Лазаревић

Место пребивања - Ман Каленић

Име архијереја од кога је рукоположен - Јанићије

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 14. јануар 1804. у Студеници

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 57.

число - 29.

Име и презиме - Макарије Јеремић

Место пребивања - Ман. Каленић

Име архијереја од кога је рукоположен - Агатангел

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 15. априла 1817. у Каленићу

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 57.

число - 30.

Име и презиме - Мелетије Милосављевић

Место пребивања - Ман. Каленић

Име архијереја од кога је рукоположен - Агатангел

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 8. септембра 1825. у Крагујевцу

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 57.

число - 31.

Име и презиме - Максим Савић

Место пребивања - Ман. Каленић

Име архијереја од кога је рукоположен - Герасим

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 21. септембар 1825. у Рибници

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 57

число - 32.

Име и презиме - Јоаникије Нешковић

Место пребивања - Ман. Каленић

Име архијереја од кога је рукоположен - Никифор еп. ужички

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 24. септембра 1833. у Крагујевцу

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 57.

число - 33.

Име и презиме - Мојсеј Георгијевић

Место пребивања - Ман. Каленић

Име архијереја од кога је рукоположен - Петар архиепископ и митрополит београдски

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 8. августа 1836. у Београду

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 57.

число - 34.

Име и презиме - Герасим Николајевић

Место пребивања - Ман. Каленић

Име архијереја од кога је рукоположен - Архимандрит студенички Григорије

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 18. октобра 1817. у Вољавчи

Степен чина - монах

Примечаније - -

Лист - 57.

число - 35.

Име и презиме - Мелетије Марковић

Место пребивања - Мон. Љубостиња

Име архијереја од кога је рукоположен - Кирил митрополит београдски

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 25. августа 1826. у Београду

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 57.

число - 36.

Име и презиме - Макарије Петровић

Место пребивања - Ман. Љубостиња

Име архијереја од кога је рукоположен - Антим архиепископ београдски

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 30. новембра 1830. у Београду

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 57.

число - 37.

Име и презиме - Никифор Миљковић

Место пребивања - Ман. Љубостиња

Име архијереја од кога је рукоположен - Дионисије митрополит београдски

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 18. јуна 1814. у (?)³¹

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 57.

число - 38.

Име и презиме - Јоаникије Обрадовић

Место пребивања - Ман. Љубостиња

Име архијереја од кога је рукоположен - Доситеј Еп. Тимочки

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 3. фебруар 1833. у ?

Степен чина - јеромонах

Примечаније - -

Лист - 57.

число - 39.

Име и презиме - Нича Поповић

Место пребивања - Ман. Љубостиња

Име архијереја од кога је рукоположен - Дионисије Митр. Београдски

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 1814. у ?

³¹ У оригиналном тексту такође недостаје податак о месту рукоположења.

Степен чина - -

Примечаније - јереј, но живи у манастиру са братством

Лист - 57.

число - 40.

Име и презиме - Мелетије Здравковић

Место пребивања - Мон. Љубостиња

Име архијереја од кога је рукоположен - Харалампије хилендарски

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 30. јуна 1816.

Степен чина - монах

Примечаније - -

Лист - 57

Лица мирског реда

I.У Архидијецези

1. Окружје Београдско

число - 1.

Име и презиме - Јосиф Стефановић

Место пребивања - Београд

Име архијереја од кога је рукоположен - Антим архиепископ београдски

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 9. маја 1830. у Београду

Степен чина - протојереј

Има синђелију - нема

Има пароксију - има

Примечаније - Привр. дијствит. заседатељ Консисторије

Лист - 60.

5. Окружје Јагодинско

число - 155.

Име и презиме - Огњан Павловић

Место пребивања - Јагодина

Име архијереја од кога је рукоположен - Агатангел

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 3. јануара 1820. у Београду

Степен чина - намесник

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 64.

число-156.

Име и презиме - Нестор Поповић

Место пребивања - Јагодина

Име архијереја од кога је рукоположен - Макарије

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 10. април 1791. у Нишу

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 64.

число - 157.

Име и презиме - Милосав Милетић

Место пребивања - Јагодина

Име архијереја од кога је рукоположен - Антим

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 8. јануара 1825. у Крагујевцу

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 64.

число - 158.

Име и презиме - Милосав Радуловић

Место пребивања - Јагодина

Име архијереја од кога је рукоположен - Антим

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 8. јануара 1825. у Крагујевцу

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 64.

число - 159.

Име и презиме - Сима Захарић

Место пребивања - Ивковић

Име архијереја од кога је рукоположен - Антим

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 8. септембра 1830. у Београду

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 64

число - 160.

Име и презиме - Милош Поповић

Место пребивања - Беочић

Име архијереја од кога је рукоположен - Антим

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 26. октобар 1828. у Београду

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 64.

число - 161.

Име и презиме - Сава Рашковић

Место пребивања - Сабанта

Име архијереја од кога је рукоположен - Агатангел

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 17. септембар 1714. (?) у Београду

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 64.

число - 162.

Име и презиме - Миленко Станковић

Место пребивања - Прњавор Јошанички

Име архијереја од кога је рукоположен - Агатангел

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 25. јула 1826. у Београду

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 64.

число - 163.

Име и презиме - Петар Поповић

Место пребивања - Ланиште

Име архијереја од кога је рукоположен - Мелентије

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 21. јануара 1817. у Нишу

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 64.

число - 164.

Име и презиме - Петар Јоксимовић

Место пребивања - Медвеђа

Име архијереја од кога је рукоположен - Дионисије

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 27. јуна 1814. у Раваници

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 165.

Име и презиме - Илија Јовановић

Место пребивања - Медвеђа

Име архијереја од кога је рукоположен - Петар архиепископ и митрополит београдски

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 21. јуна 1836. у Београду

Степен чина - јереј

Има синђелију - нема

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 166.

Име и презиме - Сава Поповић

Место пребивања - Медвеђа

Име архијереја од кога је рукоположен - Петар архиепископ и митрополит београдски

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 18. април 1836. у Београду

Степен чина - јереј
Има синђелију - нема
Има парохију - има
Примечаније - -
Лист - 65.

число - 167.

Име и презиме - Иван Танасковић
Место пребивања - Прњавор Љубостињски
Име архијереја од кога је рукоположен - Кирил
Дан, месец и година када је рукоположен и где - 12. октобра 1826. у Београду
Степен чина - јереј
Има синђелију - има
Има парохију - има
Примечаније - -
Лист - 65.

число - 168.

Име и презиме - Петар Станисављевић
Место пребивања - Ћуприја
Име архијереја од кога је рукоположен - Антим
Дан, месец и година када је рукоположен и где - 13. марта 1824. у Видину
Степен чина - јереј
Има синђелију - нема
Има парохију - има
Примечаније - -
Лист - 65.

число - 169.

Име и презиме - Илија Пантић
Место пребивања - Дубица
Име архијереја од кога је рукоположен - Антим
Дан, месец и година када је рукоположен и где - 9. фебруар 1832. у Београду
Степен чина - јереј
Има синђелију - има
Има парохију - има
Примечаније - -
Лист - 65.

число - 170.

Име и презиме - Риста Поповић
Место пребивања - Рековац

Име архијереја од кога је рукоположен - Мелентије

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 8. септембра 182(3)3. у м. Љубостиња

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има пароксију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 171.

Име и презиме - Сима Поповић

Место пребивања - Риљац

Име архијереја од кога је рукоположен – незна се

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 10. јуна 1798. у м. Св. Петра

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има пароксију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 172.

Име и презиме - Атанасије Поповић

Место пребивања - Трешњевица

Име архијереја од кога је рукоположен - Антим

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 1. јануара 1826. у Крагујевцу

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има пароксију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 173.

Име и презиме - Миленко Поповић

Место пребивања - Драгоцвет

Име архијереја од кога је рукоположен - Кирил

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 25. јула 1826. у Београду

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има пароксију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 174.

Име и презиме - Стојан Милићевић

Место пребивања - Варварин

Име архијереја од кога је рукоположен - Макарије

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 25. марта 1805. у Нишу

Степен чина - протојереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 175.

Име и презиме - Јанко Димитријевић

Место пребивања - Обреж

Име архијереја од кога је рукоположен - Методије

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 21. новембра 1797. у Београду

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 176.

Име и презиме - Радивоје Ћирковић

Место пребивања - Коњусе

Име архијереја од кога је рукоположен - Леонтије

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 15. августа 1813. у Крагујевцу

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 177.

Име и презиме - Вучко Јаковљевић

Место пребивања - Коњуси

Име архијереја од кога је рукоположен - Агатангел

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 20. јула 1803.(?) у Крагујевцу

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 178.

Име и презиме - Миленко Урошевић

Место пребивања - Дренова

Име архијереја од кога је рукоположен - Агатангел

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 21. новембра 1816. у Крагујевцу

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 179.

Име и презиме - Риста Поповић

Место пребивања - Јасика

Име архијереја од кога је рукоположен - Мелентије

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 3. новембра 1819. у Нишу

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 180.

Име и презиме - Радован Василијевић

Место пребивања - Орашје

Име архијереја од кога је рукоположен - Агатангел

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 25. августа 1821. у Крагујевцу

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 181.

Име и презиме - Василије Поповић

Место пребивања - Катун

Име архијереја од кога је рукоположен - Антим

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 26. новембра 1829. у Београду

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 182.

Име и презиме - Петар Поповић

Место пребивања - Орашје

Име архијереја од кога је рукоположен - Антим

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 11. јуна 1824. у Враћевшници

Степен чина - јереј

Има синђелију - има

Има парохију - има

Примечаније - -

Лист - 65.

число - 183.

Име и презиме - Мијаило Поповић

Место пребивања - Орашје

Име архијереја од кога је рукоположен - Агатангел

Дан, месец и година када је рукоположен и где - 10. септембар 1825. у Љубостињи

Степен чина - јереј

Има синђелију - нема

Има парохију - нема

Примечаније - капелан

Лист - 65.

АС-ДС-ПБФН°30/836, лист 281

„Списка Манастира и парохија Манастирскиј у окружју Јагодинском”

			число		сума	
			у селима		у парохији	
			кућа	душа	кућа	душа
Манастир Љубостиња						
1.	село	Прњавор љубостињски	27	191		
2.	село	Грабовац	56	283		
3.	село	Богдање	53	345		
4.	село	Планиница	23	130		
5.	село	Раинац	48	336		
6.	село	Лободер	13	78		
7.	село	Мириловац	31	188		
					251	1551
Манастир Каленић						
1.	село	Опариће	75	420		
2.	село	Белушиће	43	300		
3.	село	Браиковац	32	230		
4.	село	Пуљци (?)	39	283		
5.	село	Волујак	40	310		
6.	село	Мадриљ (?)	24	166		
7.	село	Доброселица	9	90		
8.	село	Богалинци (?)	36	250		
9.	село	Жупањевац	37	305		
10.	село	Малошево	8	60		
11.	село	Сибница	49	345		
12.	село	Прњавор	23	175		
13.	село	Превешт	42	287		
14.	село	Калудра	43	324		
15.	село	Дубић горњи	16	90		
16.	село	Леповић	34	216		
					550	3831
Манастир Јошаница						
1.	село	Црнча	29	225		
2.	село	Каленовац	8	68		
3.	село	Штипље долње	32	217		
4.	село	Штипље горње	19	126		
5.	село	Прњавор	7	37		
6.	село	Мишевићи	14	73		
7.	село	Лозовик	22	136		
8.	село	Белица	37	211		
9.	село	Врба	16	120		
10.	село	Шуљковац	53	333		
11.	село	Ковачевац	7	35		
12.	село	Шантровац	37	244		
13.	село	Бунар	25	163		
					306	1988